

TAGASIVAADE TEHTULE

Selle aasta suuremaid sündmusi Eesti Vaegkuuljate Liidule oli kahtlemata 18.aprillil 2008.a. toimunud aastakoosolek ja sellele järgnenud EVL 15.aastapäevale pühendatud konverents. Saime üle hulga aja kõik jälle korraks kokku, et läbi arutada EVL 2007.a. aastaaruanne, vahetada töökogemusi. Noorteseksioon nimetati ümber kultuuri- ja spordiosakonnaks. Raskustele ja majanduslikele heitlikkusele vaatamata oleme jätkanud oma tegevust. Moodustatud on *Harjumaa ja Tallinna* Vaegkuuljate Ühing. Jätkuvalt on taset hoidnud *Raplamaa* Vaegkuuljate Ühing, kuigi esinaine Malle Tähe kurdab juhatuse liikmete järelkasvu puuduse üle. Jõuliselt on ennast näidanud *Jõhvi* Vaegkuuljate Ühing. Esinaine Hilja Makara sõnul on ühingus juba 198 liiget. *Nõmme* Vaegkuuljate Selts Rein Järve juhtimisel on suutnud oma tööd stabiilselt korraldada. *Pärnumaa* Vaegkuuljate Ühingu esinaine Laine Lehtsalu on ilmekalt tõestanud ja ka teistele juhtnõore jaganud, kuidas ülelinnalsed üritused liikmeid juurde toovad. *Valgamaa* Vaegkuuljate Ühingu esinaine Vaike Visnapuu soovitus oli, et vaatamata nappidele vahenditele saab hea tahtmisega teha meeldejäävaid ühisüritusi. *Läänemaa* Vaegkuuljate Ühingu esindasid meie üldkoosolekul esimees Ülo Koemets ja juhatuse liige Heljo Paiso. Ka Läänemaal kulgeb töö stabiilselt. *Viljandi* Vaegkuuljate Ühingu esinaine Erika Kiviloo täiendab end kõrgkoolis

sotsiaaltöö erialal ja nii esindas seekord Viljandi VÜ-d juhatuse liige Aime Soosalu, kelle sõnavõtust selgus, et töö Viljandimaal kulgeb tõrgeteta. *Hiiumaa ja Järvamaa* uued juhid Ene Oga ja Ülle Kruusmaa vajavad veidi aega, et käised üles keerata. Loodame tulevikus nende tegemistest rohkem teada saada. *Jõgevamaa* Vaegkuuljate Ühingu esinaine Elina Kabanen on kauaaegse ühingu staažiga ja temal

erilisi probleeme ei ole. Oleks vaid liiklus Jõgevamaal paremini korraldatud ja inimestel kergem ühisüritustele tulla. *Lääne –Virumaa* Vaegkuuljate Ühing otsib hetkel uut juhti, kuna praegune juht vahetab elukohta ühest maakonnast teise.

Põlva Vaegkuuljate Ühingu esinaine Milvi Ojaveri ja juhatuse liikmete tublit tööd tuleb hinnata ja kiita! *Saaremaa* Vaegkuuljate Ühing on oma energilise esinaine Eda Põlluga ehtsaarlaslikult ikka hakkama saanud! Ka Eesti Vaegkuuljate Liidu *Tartu* Organisatsiooni juhi kt. Heli Veide on oma osasse kenasti sisse elanud. *Võrumaa* Vaegkuuljate Ühingu Juhatus, eesotsas esimehe Johannes Siidraga, on lisaks korralistele üritustele korraldanud väljasõite ja kohtumisi teiste ühingute liikmetega.

EVL-i ja liikmesühingute lähiaastate arendustegevusest on kavas pikemalt arutada ühingute juhtidega 13-14.06. Roostal toimuv koolitusel.

Soovin kõikidele meie vaegkuuljate liikmetele ja toetajatele kindlat meelt ja valmisolekut meie õiguste eest seista, vaatamata riiklikule majanduslikule hetkeolukorrale.

Andrus Helenurm
EVL Juhatusesimees

KUULMISKUPUUDEGA INIMESED KUULJATE KESKKONNAS

Käesoleval aastal on toimunud juba mitu konverentsi, milledes on käsitletud kuulmispuudega inimeste rehabilitatsiooni ja igapäevaeluga toimetulekut.

28. märtsil Tartus toimunud konverents: „Kuulmispuudega laste rehabilitatsioon”, oli keskendunud laste sisekõrva implantatsiooni võimalustele, sellega kaasnevale rehabilitatsioonile ja kuidas nad tulevad toime õppetööga koolides, perekonnas, lasteaias. Konverentsil esinesid tunnustatud kõrvarstid dr Katrin Kruustük, dr Liina Luht, sotsiaaltöötaja Mari Reilson, pedagoogid Regina Paabo Tartu Ülikoolist, Olga Ilgina Tallinna Heleni Koolist, Tea Aavik ning Anna Rižis Tartu Hiie Koolist. Külalislektoritest osalesid konverentsil Suzanne Harrigan Suurbritanniast ja Viktorija McDonnell Austraaliast.

18.aprillil Tallinnas läbiviidud konverents: “Kuulmispuudega inimesed kuuljate keskkonnas” oli keskendunud noortele, tööealistele ja pensioniealistele inimestele ja oli pühendatud EVL 15. aastasele tegevusele.

Avaettekandes käsitles Sotsiaalministeeriumi asekancler Riho Rahuoja seaduse muudatustest

sotsiaalhoolekandes ja abivahendite saamisest. Kahjuks peavad vaegkuuljad veel leppima kehtestatud kompenseerimise piirsummadega. 2008.aasta riigieelarve kärpimine abivahendite doteerimisraha ei mõjutavat. Rahuoja märkis ka vaegkuuljate aktiivsust kuuldeaparaatide ja teiste kuulmisabivahendite taotlemisel.

Eesti Vaegkuuljate Ühingu asutaja ja kauaaegne esimees Uno Taimla rääkis oma esimestest kokkupuudetest kurtidega, nürmikutega ja isegi kurttummadega 40 aastat tagasi, kui asus tööle tolleaegsesse Eesti NSV

Kurtide Ühingu. Tuli suhelda ja lahendada mitmesuguseid tootmise-, õppimise- ja olmeprobleeme viipekeele, suult lugemise ja vajadusel ka “kehakeele” vahendusel! Käesoleval ajal on kuulmispuudega inimestele avarad võimalused rehabilitatsiooniks, kuuldeaparaatide ja abivahendite saamiseks, millised tagavad toimetuleku igapäevaeluks.

Eesti Kurtide Liidu president Volli Pärnla oma ettekandes tõi esile viipekeelse tõlketeenuse arengu. Appi on tulnud täiustunud tehnilised abivahendid ja teenused. Kasutusel on valguse- ja vibratsiooniga häireseadmed, uksekellad, beebialarmid telefoni märguvalgustid.

Mobiilside areng tõi kurtidele sõnumimobiilid, samuti interneti kasutusvõimalused. ETV-s tõlgitakse AK uudistesaaade viipekeelde, mõnedel saadetel on ka subtiitrid.. Neid peaks olema rohkem! Konverentsidel, koosolekutel peaks olema tekstitõlge.

Kuulmisabivahenditest, nende saamise võimalustest ning kuulmisrehabilitatsiooniteenustest andsid ülevaate Jaak Vihmand AS Tondi Elektroonikast, Janar Vaik Jumalalaekast, Diana Legušš Tervise Abi OÜ- st. Mida võimaldab vaegkuuljale kuuldeaparaadi

kasutamine, võisid osavõtjad kogega Kuulmisrehabilitatsioonikeskuse Juhataja Arvo Kanneli poolt demonstreeritud videofilmilt.

Kai Kukk Haridus- ja Teadusministeeriumist rääkis võimalustest kuulmispuudega noortele hariduse- ja tööalase väljaõppe saamisest. Õppekorraldus-eeskirjades on kindlaks määratud õpet toetavad tugisüsteemid: viipekeele tõlk, abivahendid, töökoha kohandamised jm.

Kas Kurt kuuljaks? Sisekõrva implantaadi

kasutaja kogemustest rääkis Kristi Kallaste, kes oli üks esimesi täiskasvanutest, kellele tehti sisekõrvaimplantaadi operatsioon enam kui kaheksa aastat tagasi. Praeguseks on implantaadi kasutajaid 72 inimest, neist 58 last. Implantaat parandab kuulmist märgatavalt, kuid tuleb arvestada ka kaasnevate võimalike negatiivsete faktoritega. Soomes on paigaldatud teismeliste lastele ning täiskasvanutele ajutüveimplantaate. Täiendavat infot on võimalik lugeda noorte ajakirjast „Meie ise” 2008 (10)

Soome Kuulmishoolde Liidu tegevusest kuulmispuudega inimeste integreerimisel kuuljate keskkonda, käsitles

rehabilitatsioonijuht Sirpa Lauren. Töös on mitu projekti, milliseid rahastatakse ka Euroopa Liidu fondidest. Üks mahukamaid projekte on “Kuulmispuudega inimeste osalemine tööelus”. Kuidas

eakad vaegkuuljad saaksid paremini hakkama haiglates, hooldekodudes, päevakeskustes, lahendati projektiga “Õnnestunud vananemine”. Koosolekutel, konverentsidel, nõupidamistel, kus viibivad kuulmispuudega inimesed kasutatakse

kirjutustõlketeenust. Kasutusel on ka kirjutustõlketeenus interneti vahendusel.

Värmlandi HRF (Kuulmispuudega Inimeste Liit) juht hr Stig Björklund oma ettekandes käsitles koostööd Eesti puuetega inimeste organisatsioonidega. Väga kasulikud on olnud ühised koolitusseminarid. On alustatud koostööd ka Norras asuva Hedmarki vaegkuuljate organisatsiooniga. Informatsiooni vahendamise- ja tõlketeenuse

teostamisele on palju kaasa aidanud Hilja Tuulik Larssen Karlstadist ja Inga Wahlberg Tallinnast.

Kuulmispuuetega inimeste organisatsioonide Koostöökoja poolt koostatavast kuulmisrehabilitatsiooniprogrammist andis lühiülevaate Mari Reilson.

Vaatamata sellele, et kuulmispuudega inimeste integreerimisega kuuljate keskkonda on Eestis tegeletud enam kui 25 aastat, seisab suurem ja mahukam töö veel ees!

Konverentsi töö lõpuosas anti lühiülevaade Eesti Vaegkuuljate Liidu 15 aastases tegevusest.

6. märtsil täitus vaegkuuljate organisatsioonilise tegevuse alustamisest 15 aastat. Juhatause esimees Andrus Helenurm andis üle EVL tänu- ja tunnustuskirjad tublimatele ühingu juhtidele, aktivistidele ja koostööpartneritele Soomes ja Rootsis.

Uno Taimla

LÜHIDALT

EVL 15. aastapäevale pühendatud konverentsil "Kuulmispuudega inimesed kuuljate keskkonnas" peeti meeles staažikamaid ja tublimaid EVL –i liikmeid ning koostööpartnereid Eestist ja välismaalt.

Eesti Vaegkuuljate Liidu TÄNUKIRJA saajad olid:

1. Malle Tähe, Raplamaa Vaegkuuljate Ühingu juhatuse esinaine
2. Laine Lehtsalu, Pärnumaa Vaegkuuljate Ühingu juhatuse esinaine
3. Arvo Kannel, Kuulmisrehabilitatsiooni Keskuse direktor
4. Eda Pöld, Saaremaa Vaegkuuljate Ühingu juhatuse esinaine
5. Erika Kiviloo, Viljandi Vaegkuuljate Ühingu juhatuse esinaine
6. Rein Järve, Nõmme Vaegkuuljate Seltsi juhatuse esimees
7. Milvi Ojaverre, Põlva Vaegkuuljate Ühingu juhatuse esinaine
8. Elina Kabanen, Jõgeva Vaegkuuljate Ühingu juhatuse esinaine
9. Enn Kiiler, EVL Nõukoja liige. EVL interneti kodulehe hooldaja
10. Teet Kallaste, Eesti Vaegkuuljate Liidu aktivist
11. Kristi Kallaste, noorte vaegkuuljate ajakirja „MEIE ISE“ toimetaja
12. Soome Kuulmishoolde Liit
13. Värmlandi Vaegkuuljate Liit
14. Eesti Puuetega Inimeste Koda
15. Eesti Puuetega Inimeste Fond

Eesti Vaegkuuljate Liidu TUNNUSTUSKIRJA saajad olid:

1. Vivi-Ruth Kaukver, EVL asutajaliige, Nõmme Vaegkuuljate Seltsi aktiivne liige
2. Hilja Makara, Jõhvi Vaegkuuljate Ühingu juhatuse esinaine
3. Heljo Paiso, Läänemaa Vaegkuuljate Ühingu juhatuse liige
4. Vaike Visnapuu, Valga Vaegkuuljate Ühingu juhatuse esinaine
5. Anne-Reet, Väljataga EVL Nõukoja liige, jurist
6. Johannes Siidra, Võrumaa Vaegkuuljate Ühingu juhatuse esimees
7. Viljar Parm, Raplamaa Vaegkuuljate Ühingu juhatuse liige
8. Mare Kelder, EVL asutajaliige, Nõmme Vaegkuuljate Seltsi juhatuse kauaaegne liige
9. Heli Veide, Eesti Vaegkuuljate Liidu Tartu organisatsiooni kauaaegne juhatuse liige

Eesti Vaegkuuljate Liidu 15. tegevusaasta puhul õnnitlesid

ja soovisid jätkuvat koostööd Kai Kukk Haridus ja Teadusministeeriumist, Volli Pärnla Eesti Kurtide Liidust, Sirpa Lauren Soome Kuulmishoolde Liidust, Stig Björklund ja Hilja Tuulik Larsson Värmlandi Vaegkuuljate Liidust ja EVL liikmesühingute juhid.

Õnnitlus-tervitused olid saatnud Soome Kuulmishoolde Liidu esimees Jalo Jukka Törmanen ja tegevjuht Pekka Lapinleimu ning Orimattila Vaegkuuljate Ühingu esimees Keijo Lehtinen.

KUULMISABI JA KUULMISTEENUSTE SAAJAILE

- **Kuulmisrehabilitatsioonikeskus** Tallinn, Lembitu tn 10b, tel 6 454 046 (suvel töötab).
- **AS Ida-Tallinna Keskaigla kõrva-, nina- ja kurguhaiguste osakond** Tallinn, Ravi tn 18, tel. 6207061 (ei tööta 25. 06. -28.07).
- **SA TÜ KLIINIKUMI kõrvakliiniku kuulmise ja kõnestamise osakond** Tartu Puusepa 1a tel. 7319470, 7319479 ei tööta juulis.
- **AS Tondi Elektroonika kauplus** Tallinn, Pärnu mnt 142, tel 6115 616 Avatud kella 9–13 E– R (suvel töötab).
- **Eesti Vaegkuuljate Liidu** kontoris Tallinnas, Toompuiestee 10, tel. 6 616 394 vastuvõttu ei toimu 25.06 kuni 4. augustini.

Väljaandja: **Eesti Vaegkuuljate Liit** tel 6 616 394
Toompuiestee 10, 10137 Tallinn

E-post: vaegkuuljad@hot.ee,
Kodulehekülg: <http://www.vaegkuuljad.ee>

Uno Taimla, Enn Kiiler